

Vroeger was 't de zegen, nu is het de Heer?

- * intochtlied ps. 111: 1 en 6
- * stil gebed
- votum en groet

***Onze hulp is in de naam des Heren die de hemel en de aarde gemaakt heeft, die trouw is en trouw blijft en niet laat varen het werk van zijn handen.
Genade zij u en vrede van God onze Vader en van onze Here Jezus Christus, in de gemeenschap van en met de Heilige Geest.***

- * lied 444: 1 - 3
- * gebed om de Heilige Geest
- * bijbellezingen: N.T. Luc. 17: 11 – 19
- * lied 75: 1, 3 en 11
- * preek n.a.v. Luc. 17: 17b
- * lied 473: 1, 3, 5 en 10

- * geloofsbelijdenis
- * lied 430: 6 en 7
- * gebed/voorbede
- * slotlied 455: 1, 2 en 3
- * zegenbede

collecte

***De genade van onze Here Jezus Christus
en de liefde van God
en de gemeenschap met de Heilige Geest
Is met u allen.***

Als je er goed bij stil staat is het een aangrijpende gebeurtenis die daar plaatsvond op de grens van Samaria en Galilea – bij de ingang van, zoals de bijbel het noemt in Lucas 17, “een zeker dorp”. Het bijzondere komt helemaal tot uitdrukking in het gegeven dat deze gebeurtenis in geen enkel ander evangelie staat opgetekend – daarom trekt het te meer de aandacht!

We zien hier een aantal melaatsen even buiten het dorp – *het was volgens voorschrift namelijk niet toegestaan in het dorp zelf te komen* – in een ontmoeting op afstand met Jezus en zijn discipelen (- het was hen volgens hetzelfde voorschrift ook niet toegestaan te dicht in de buurt van de medemens te komen). Wellicht hebben ze ook nog zoals het toentertijd moest geroepen: ONREIN! ONREIN!

Kunnen we ons enigszins verplaatsen in wat daar toen gebeurde?

Tien mensen, uitgestoten, lijdend aan de vreselijkste en afschuwelijkste ziekte van die tijd. Een ziekte die vaak zo onschuldig ogend begon: een kleine, maar zich op zeker moment kon openbaren in en over het hele lichaam en eindigde met de dood. Meer dan enige andere ziekte was melaatsheid in die tijd een beeld van de dood die doorwerkte tijdens het leven en zo het beeld aangeeft van de gevallen mens: zondaar.

De aangetaste delen stierven letterlijk af. Het boek Leviticus spreekt dan ook niet voor niet als ze het heeft over melaatsheid, van “een plaag”.

Vaak werd de ziekte door de omgeving gezien als een straf, een teken van Gods ongenoegen ten aanzien van de getroffen mens.

In het O.T. zijn inderdaad voorbeelden te vinden waar blijkt dat God soms met melaatsheid strafte. Denken we aan Mirjam, de zuster van Mozes na haar opstand tegen het gezag van Mozes namens God, of Uzzia die zich in zijn hoogmoed de plaats wilde toe-eigenen die alleen de priester toekwam, of Gehazi, de knecht van Elisa – allen gestraft met melaatsheid.

Maar ik denk dat het te ver gaat om deze ziekte en ziekte in het algemeen te plaatsen onder de noemer: straf van God (ook nu zijn er nog die zich christen noemen en op ziekte van een ander zo reageren – afschuwelijk!).

Wel toont de gedachte van straf God in die tijd het isolement aan van ondermeer deze tien.

Niet wat hij had gedaan maakte de melaatse onrein, maar zoals in het eerder gegeven beeld van melaatsheid, wat hij was! (en dat raakt uiteindelijk ieder!)

Zo kan het dan haast ook niet anders, of deze tien melaatsen moeten een hart vol schaamte hebben gehad!

Ze leden niet alleen aan de ziekte van melaatsheid, maar vooral aan wat ze waren en deze ziekte in het bijzonder uitdrukte.

Zoals wij ze hier tegenkomen, waren het mensen doordrongen van hun nood: op weg om te sterven. Mensen die zich bewust waren van de feitelijke afstand tussen God, hier in Christus, en hen; maar verlangend naar verlossing en blijkbaar in het volle besef dat die verlossing alleen bij God, hier in Jezus, te vinden is!

De manier waarop ze Jezus toeriepen bewijst dat ze van Hem gehoord moeten hebben: wie Hij was en wat Hij was! Jezus, naar ook de symbolische zin van hun ziekte gekeken, juist voor hen gekomen! De bewustheid van hun melaatsheid doet hen luid roepen – *ze verhieven hun stem*, staat er – ze hebben het waarschijnlijk uitgeschreeuwd, hun nood!: Jezus, Meester, heb medelijden met ons!

Bij wie konden ze beter terecht met die vraag: *heb medelijden*, dan bij Jezus, de vleesgeworden openbaring van God zelf. God die liefde is en dat bewees in deze Jezus, Zijn enige geboren Zoon, die wist – omdat Hij mens geworden was – wat lijden betekende, de pijn kent! Hoe is het hier met ons *medegevoel* Wat oordeel je gemakkelijk: “o die, dat...”, maar de pijn voelen we die in?

Jezus heeft de afstand tussen Hem en de melaatsen gevoeld, de pijn die naar Hem toekwam, het verlangen om reiniging, verlossing, genezing! Hij heeft hun geloof geproefd en daarom ook in werking gezet/beproefd toen Hij zei, terwijl Hij hen aanzag: *Gaat heen, toont u aan de priesters* – geen discussie, alleen erbarming.

De tien hebben dát gevoeld, hoe door Zijn zijn de kloof overbrugd werd door dat woord van bevrijding. We lezen van geen enkele twijfel bij hen, hoewel ze een stap in het geloof moesten doen – ze gingen!, want Jezus, hun Hoop, had gesproken.

Als we dat goed tot ons door laten dringen – WAT EEN STAP – om stil van te worden. Hier blijkt geloof.... Zouden wij gegaan zijn?!

En het geschiedde, *terwijl* ze heengingen – op de weg van het geloof en de gehoorzaamheid – dat zij, **alle tien**, gereinigd werden.

O God, hoe groot zijt Gij!

Is dát wat direct bij ons opkomt? “O God hoe groot zijt Gij”?!
Het *wie* Hij is!?

Want het is hier dat we uitkomen bij de kern van de boodschap.
Het geweldige dat zij genezen zijn, reiniging, verlossing vonden, maar... het gaat God om wat er *dán* gebeurt!:

En één van hen keerde terug, toen hij zag, dat hij genezen was, met luider stem – en dat is luid geweest, letterlijk staat er in het Grieks: met grote stem!, God verheerlijkende, en hij wierp zich op zijn aangezicht voor zijn voeten om Hem te danken.

Ligt hier nou het plus dat deze ene genezen, verlost melaatse dankbaar was omdat hij genezen, gereinigd was?

Maakte dat hem meer dan de andere negen?

Ik maak me sterk dat zij, die negen, toen ze zagen dat ze genezen waren niet zingend en zelfs God dankend naar de priesters zijn gerend!!

Nee, het verschil ligt hem niet in een kwestie van dankbaar of ondankbaar zijn, ondanks dat Jezus spreekt over “het Gode de eer geven”.

Als Jezus dat zo uitspreekt dan bedoelt Hij méér!

Alle tien vonden ze genezing, reiniging, verlossing en alle tien toonden hun geloof en dus zullen ook de negen als zodanig dankbaar zijn geweest – maar, de ene, die terugkeerde toonde door zijn terugkeer dat hij niet alleen verlossing had gevonden, maar *de VERLOSSER!*

Dat is het plus, dat is het wezen van “het God de eer geven” – Jezus ERKENNEN! *en hij wierp zich op zijn aangezicht voor zijn voeten neer!*

Een groot Joods christen geworden geleerde, Alfred Edersheim zegt: “dat maakte hem tot een discipel, hij vond naast de verlossing de Verlosser< de CHRISTUS!”

Hij lapte elke erkenning door de priesters, om zo weer deel uit te kunnen maken van de gemeenschap, aan zijn laars – niet de verlossing stond voor hem centraal, en dat stond het wel voor de negen, maar dé HOGEPRIESTER.

Is het ons duidelijk?

Blijkens het evangelie kan een mens of alleen de genade van Christus zoeken, of de Christus ontvangen dóór zulk een genade!

Of de genade is het onderwerp, in deze de reiniging, de verlossing van de melaatsheid, of de genade, in deze de reiniging, de verlossing van melaatsheid is *de weg* naar de VERLOSSER.

Beide keren kan er geroepen worden: “hoe groot zijt Gij”, maar in het eerste geval staat niet zoals in het tweede: “Gij – Christus” centraal maar uiteindelijk... De verlost mens....!

(v.b.: een kind heeft een duur stuk gereedschap van zijn vader gemold. De vader had alle recht om heel kwaad te worden, maar integendeel, hij vergeeft! Is het kind blij met de vergeving en opgelucht, of meer, hij zegt: dát is nou *mijn vader!*)

Hoe schrijnend is dan hier, voor God in de Here Jezus Christus, de terugkeer van maar één – wie oren heeft die hore:

één van de *tien* ontdekte Hem toen hij genezen was, de anderen alleen hun genezing...

Dát heeft Jezus bedroefd en zijn pijn is zo groot geweest, dat Hij dit één keer, en het daarom juist zo héél nadrukkelijk maakt, in Zijn Woord voor ons heeft opgeschreven middels Lucas.

Het klinkt vanmorgen/middag/avond onder ons:

Waar zijn de negen anderen? Waren er dan geen anderen om terug te keren en God de eer te geven... en dan staat er bij Lucas – en dat *verscherpt* het geheel nog meer: *dan deze vreemdeling...*

Met andere woorden iemand waarvan je het niet zou hebben verwacht...

Is dat niet helemaal het schrijnende *tot en met óns*, want daar komen we nu direct bij uit, dat waar je wat zou mogen verwachten, het tegengvalt...; die uitgenodigd is niet komt, (een koe gekocht, een vrouw getrouwd...) en dat juist *daarom* de hoeren en de tollenaars – in dit geval de Samaritaan – voorgaan in het Koninkrijk der Hemelen. (v.b.: iemand zei eens: een echte zondaar die genade vindt, beleeft het dieper..., zij gaan voor...). Want dat is wat Jezus ten diepste bedoeld heeft in de woorden:

Sta op, ga heen, uw geloof heeft u behouden – naast *verlossing* heb jij het **doel van de verlossing** gevonden. Niet enkel verlost, maar **verlost tot...**, het deel hebben aan Mijzelf, Mijn Rijk!
Eén met Jezus, Gods oorspronkelijke doel met de mens!

Waar zijn de negen anderen? Vanmorgen/middag/avond? Hebt u verlossing gevonden? Dat eerst!
Wezenlijk ontdekt wie en wat je bent?

't Begon met een onnozel schijnende lichte plek, in het paradijs – wit – maar 't is uitgegroeid tot "een plaag" – melaatsheid! *Niemand is rechtvaardig, ook niet één... allen zijn zij afgeweken, tezamen onnut geworden* – buiten Gods gemeenschap, er zit afstand!

Hebben wij onze nood, zoals de tien, werkelijk gezien?

Satan roept nóg lichte plekken op, een beetje uitslag, een kleine vlek – misschien een beeld van iemands leven hier vanmorgen/middag/avond – wrok, jaloezie – 't groeit snel, voor je het weet is er een wortel van bitterheid; is dat waarom je soms zo bits reageert?

Melaatsheid!

Dat kleine vlekje toont wie we zijn!

Ik de Here doorgrond het hart en toets de nieren... Alle dingen zijn naakt en geopend voor de ogen van Hem met wie wij te doen hebben – de oplossing is alleen bij Hem te vinden!

Hebben we echt geleden en lijden we echt aan ons zondaar zijn...

Hebben wij geroepen: *Jezus, Meester, heb medelijden met mij!?*

Wat hebt u, jij en wat heb ik gevonden?!

Verlossing?

Prijs de Heer!

Maar, is dat alles gebleven?

Één op de tien zegt dit woord van Lucas – zoals iemand eens opmerkte:

voor hoeveel christenen is geloven niet meer dan het trekken van een wissel op de eeuwigheid in plaats van het liefhebben van de Verlosser zelf en het Hem als zodanig erkennen en als de Christus belijden...

Ligt hier misschien de oorzaak van zoveel stagnatie in geestelijke groei...

Hoeveel christenen zijn te vergelijken met een jongen die verkering heeft gekregen en zich aanvankelijk in de wolken voelde en het heeft uitgeroepen: ik heb verkering, maar die nauwelijks of niets zag van de noodzaak dichter en dichter naar elkaar toe te groeien, te rijpen voor het huwelijk!
Het doel van God in Christus met ons!

Daarom nu deze vraag aan ons:

Kent u, ken jij, ken ik... Jezus! Jezus alleen! Is Hij mij alles! Hij, zij, die alleen de zegen uit zijn hand ontvangen heeft en niet dichtbij en steeds dichtbij Hem komt in nederige overgave, gaat het hoogste – Gods doel – en het meest glorieus – Jezus verlangen – voorbij!

Iemand schreef ergens:

Wanneer u iets of iemand in deze wereld meer liefheeft dan Jezus, dan kunt u Hem niet navolgen...

En Hij zeide tot hem:

Sta op, ga heen, uw geloof heeft u behouden.

Spreekt Hij dat straks aan ons, met alles wat dat zoals we zagen inhoudt?

Waar zijn de negen anderen?

"Vroeger was 't de zegen

Nu is het de Heer..." , zegt een lied van Johannes de Heer – is dat zo?

Christus al in alles

Hij alleen

Daar wil 'k heen

Enig alles Jezus,

Jezus, Hij alleen.

Amen.